

A rural landscape featuring a large field of yellow tulips in the foreground, a field of pink tulips in the middle ground, and a dark wooden barn with a thatched roof in the background. A church tower with a spire is visible behind the trees. The sky is clear and blue.

DORPSVISIE GAAST

2012-2025

concept

concept

Colofon

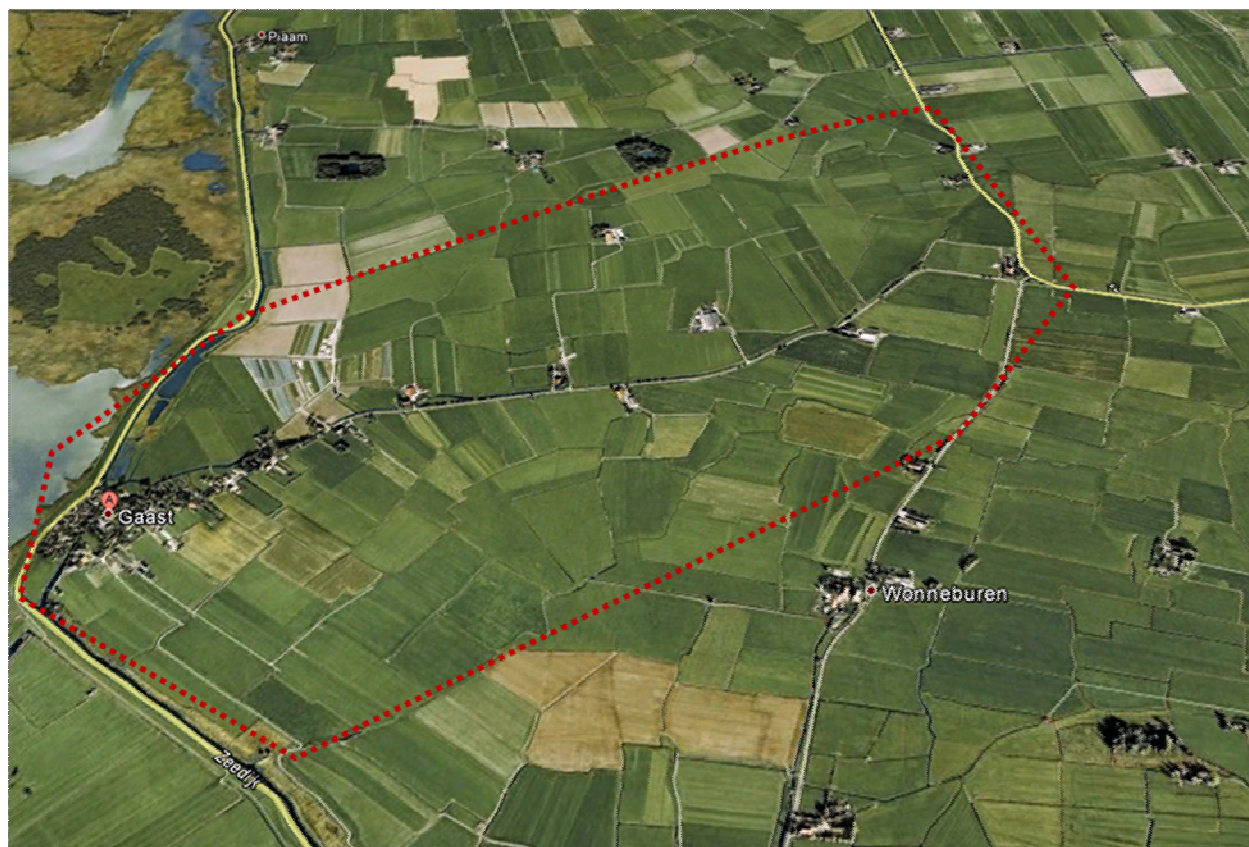
Opdrachtgever:
Gemeente Sudwest-Fryslân

Door:
Dorpsbelang Gaast
Buren 52
8757 JX Gaast

Datum: december 2012

INHOUDSOPGAVE

1	inleiding	5
2	introductie van gaast	6
	2.1.1 geschiedenis	6
	2.1.2 Hervormde kerk	6
	2.1.3 Straten	7
3	Doelstelling	8
	3.1 De werkgroep	8
4	Werkwijze	9
5	Verkeer en parkeren	11
	5.1 Parkeerprobleem Buren	11
	5.2 Snelheidsproblematiek Zeedijk en Boerestreek	13
	5.3 Passeerproblemen doorgaande wegen Makkum, Workum en Parrega	14
	5.4 Onoverzichtelijke punten	15
	5.5 Verlichting fietspad Gaast-Ferwoude	15
	5.6 Verhardens Zandlaan	16
	5.7 Gladheidsbestrijding	16
6	welzijn en maatschappelijke voorzieningen	17
	6.1 Openbaar vervoer	17
	6.2 Belbus-meldpunt burenhulp	18
	6.3 Woonvoorzieningen ouderen Gaast e.o.	19
	6.4 Duurzaam energiecollectief	19
	6.5 Multifunctioneel dorps huis	20
	6.6 Uitbreiden sport- en spelvoorzieningen Boppeslach	20
7	Bedrijven en bedrijvigheid in Gaast	21
	7.1 Agrarische sector	21
	Daarbij kennen we de volgende ondernemers:	21
	7.2 Appartementen en verhuur vakantiewoningen	21
8	recreatie	22
	8.1 De brug van het Fryske Gea (beter bekend als de "brug van Attema")	23
	8.2 Fietspad langs de dijk in de richting van Makkum	23
	8.3 Uitbreiding wandelpaden	24
	8.4 Uitdiepen dijksvaart	24
	8.5 Aanlegsteiger Gaast	25
	8.6 Brug tussen Greiden en Buren	26
	8.7 Trappen verbeteren Zeedijk	27
	8.8 Zeedijk hondenvrij?	27
	8.9 Gaasterstrand	28
	8.10 Grotere toegankelijkheid natuurgebieden	28
	8.11 Vaargeul IJsselmeer	29
9	Wonen	30
	9.1 Borging en behoud historische kern	30
	9.1.1 Betekenis beschermd dorpsgezicht: (bron: Wikepedia)	31
	9.2 Historische informatie(borden)	32
	9.3 Verpaupering	33
	Huidige situatie:	33
	9.4 Woningbouw	33
	9.4.1 Voorwaarden voor nieuwbouw	34
	9.5 Overstort riool nabij kerk en Fam. Piebenga	34
10	Woonomgeving en landschap	35
	10.1 Landschappelijke beplanting en overige kenmerken	35
	10.2 Straatverlichting	37
	10.2.1 Zandlaan geen verlichting	37

Figuur 1 - Gaast en haar grenzen

1 INLEIDING

Voor u ligt de dorpsvisie Gaast 2012-2025. Deze visie is opgesteld op eigen initiatief door Dorpsbelang Gaast met als doel de gemeente Súdwest Fryslân en eigen bewoners te informeren over specifieke wensen en/of (nieuwe) initiatieven in en rondom Gaast.

De aangegeven termijn voor dit beleidsstuk is 12 jaar. Ingaande in 2013 tot 2025.

De visie is ingedeeld in twee delen.

1. Een omschrijvend deel.
2. Een actielijst met daaraan gekoppelde termijnen

De termijnen genoemd bij punt 2 zijn afgeleid uit de keuzes die de bewoners hebben gemaakt tijdens de ronde-tafelgesprekken. Hierbij heeft men de urgentiebehoefte kunnen aangeven.

Daarbij zijn onderscheiden:

- Urgente onderwerpen: 0-2 jaar
- Onderwerpen met een middellange oplossingstermijn 2-5 jaar
- Onderwerpen met een lange oplossingstermijn 5-10 jaar

In Hoofdstuk 10 is een overzicht opgenomen van de acties/onderwerpen met termijnen

2 INTRODUCTIE VAN GAAST

Gaast is een dorp met ruim 200 inwoners in de gemeente Súdwest-Fryslân, in de Nederlandse provincie Friesland. Tot 2011 lag Gaast in de voormalige gemeente Wûnseradiel.

2.1.1 *geschiedenis*

Gaast komen we rond 1270 tegen in oude geschriften als Lutkegast, kleine gaast, anders gezegd: zandige hoogte. Het is gelegen tegen de voormalige Zuiderzeedijk. De Dijkvaart loopt achter de kleine kern van het dorp langs. Werd Gaast voorheen bevolkt door jagers, schippers en matrozen, nu verdienen de meeste inwoners de kost in de agrarische sector.

Gaast is een oud vissersdorp. Bekend is dat inwoners van Gaast betrokken waren bij de walvisvaart. Lange tijd was in een huis een steen ingemetseld met de afbeelding van een walvis.

In 1995 werd er in het wegdek van de Buren in Gaast een walvis ingestraat, als herinnering aan de walvisvaart en ter compensatie van het verdwijnen van de gevelsteen uit het dorp. Nu ligt de steen in het Scheepvaartmuseum te Sneek. Dankzij de inzet van dorpsbelang en in samenwerking met het Fries Scheepvaartmuseum is er een kopie van de steen gemaakt. Deze kopie is ingemetseld in 'de Fûke' te Gaast.

Van 1913 tot 1941 was er in Gaast een reddingstation van de N.Z.H.R.M., om schepen in nood hulp te bieden op wat toen nog de Zuiderzee was.

2.1.2 *Hervormde kerk*

De hervormde kerk uit de veertiende eeuw met een uit 1763 stammend houten torentje werd in 1906 ommetseld, zodat zij veel weg heeft van de hier ook aanwezige gereformeerde kerk, een verbouwde school. In het hervormde kerkje preekte in de zeventiende eeuw zeemansdominee Adam Westerman, die in een stichtelijk boek waarschuwde voor "vreemde vrouwen, drank en tabak". Een van zijn opvolgers, Petrus Vomelius, zou een halve eeuw later de laan uitgestuurd worden wegens liederlijk gedrag.

2.1.3 *Straten*

Boerestreek, Sielansreed, Greide, Zeedijk, Zandlaan, Buren, Meerweg.

(bron Wikipedia)

3 DOELSTELLING

De werkgroep heeft zichzelf de volgende doelstellingen opgelegd:

1. De dorpsvisie moet een praktisch document worden, geen zwaar beleidsstuk
2. De dorpsvisie moet leiden tot werkbare projecten welke verder kunnen worden uitgewerkt met een duidelijke doelstelling
3. De visie moet een gedragen visie zijn van en door bewoners
4. Het opstellen van de visie moet voldoende tijd krijgen om tot een gedegen document te komen
5. Het aandragen van suggesties/oplossingen en problemen moet laagdrempelig zijn zodat elke bewoner zich vrij voelt om zich te laten horen.
6. De visie moet voldoen aan het SMART-principe (Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch, Tijdgebonden)

3.1 De werkgroep

De volgende dorpsbewoners vormden de werkgroep "dorpsvisie" :

Elwin de Vink (voorzitter)
Elly Vaartjes (secretaris)
Harmen Haagsma (financiën)
Anton Hylkema
Melle de Boer

Hidde de Boer (als representant Dorpsbelang)

4 WERKWIJZE

De volgende werkwijze is aangehouden om tot een gedegen en gedragen document te komen waarin de bewoners zich zouden herkennen.

1 juni 2012 - ronde-tafel gesprekken

Hierbij konden alle bewoners onderwerpen aandragen welke volgens hun belangrijke invloed uit oefenen op de kwaliteit van Gaast in de breedste zin van het woord. Hierbij werden de volgende hoofdthema's aangehouden:

1. Verkeer en parkeren
2. Welzijn en maatschappelijke voorzieningen
3. Recreatie (water)
4. Wonen
5. Woonomgeving en landschap

Aan tafels van 5-7 personen per tafel werden verschillende onderwerpen besproken waarbij ook suggesties tot verbeteringen konden worden gedaan. Uitgangspunt van de gesprekken was dat alles bespreekbaar moest zijn of dit nu wel of niet haalbaar en/of realistisch zou zijn. In de vervolggesprekken zou nader worden gekeken in hoeverre de ideeën door andere bewoners zouden worden gedeeld.

Alternatieve indiening ideeën/onderwerpen

Voor mensen die niet in de gelegenheid waren de dag bij te wonen is de mogelijkheid geboden via een huis-aan-huis aangeboden formulier en e-mail ideeën/onderwerpen aan te dragen.

7 september 2012 - uitwerking ronde- tafel gesprekken

Doel:

Het doel van deze avond was tweeledig:

1. Het bepalen van de gedragenheid van de genoemde onderwerpen
2. het bepalen van de urgentie met betrekking van de genoemde onderwerpen

Deze avond stond in het teken van de uitwerking van de verschillende ideeën aangedragen door de bewoners. De werkgroep heeft uit de verschillende tafelgesprekken een verslag ontvangen met daarop de verschillende geuite suggesties. Dubbelingen zijn hieruit gefilterd zodat een enkele lijst met onderwerpen kon worden gepresenteerd.

De bewoners is gevraagd in twee rondes te bepalen welke onderwerpen zijn het meest belangrijk achtten.

Ronde 1 bestond uit een sessie per onderwerp te weten:

1. Verkeer en parkeren
2. Welzijn en maatschappelijke voorzieningen
3. Recreatie (water)
4. Wonen
5. Woonomgeving en landschap

Dus van alle genoemde verbeteringen/problemen werd per onderwerp aangegeven welke punten men het belangrijkste vond. Dit gebeurde middels stickering. Elke bewoner kreeg 3 stickers. 1 rode, 1 blauwe en 1 groene.

De rode sticker betekende prio 1 "urgent", oplossen op korte termijn

De blauwe sticker betekende prio 2 "minder urgent", oplossen op middellange termijn

De groene sticker betekende prio 3 "niet urgent, wel gewenst", lange termijn

Uit deze sessie zijn de uitslagen toegevoegd als bijlage.

Ronde 2

Ronde 2 bestond uit een sessie waarbij integraal gekozen kon worden uit de belangrijkste 3 onderwerpen uit ronde 1.

Immers, een verkeerssituatie oplossen met prio 1, kan zwaarder wegen dan een maatschappelijk onderwerp met prio 1, bijvoorbeeld uitbreiding van het sportterrein.

Uit deze sessie zijn de uitslagen toegevoegd als bijlage.

5 VERKEER EN PARKEREN

Verkeer en parkeren zijn terug te brengen in de volgende 3 hoofdonderwerpen:

1. parkeerprobleem Buren
2. snelheidsprobleem verkeer Zeedijk en Boerestreek
3. passeerproblemen doorgaande wegen Makkum, Workum en Parrega
4. onoverzichtelijke punten

5.1 Parkeerprobleem Buren

Huidige situatie:

De Buren behoort tot het oudste deel van Gaast. De straat is smal en biedt op weinig plekken plaats voor parkeren. Daarbij staan veel huizen aan de burenen direct aan de straat met geen mogelijkheid tot parkeren op eigen erf.

Over het algemeen gaat het parkeren goed. Dit wil zeggen dat bewoners aan de Buren genoeg plek hebben om hun auto te parkeren. Ieder heeft als het ware een min of meer "vast plekje".

Echter, twee belangrijke panden, de Ned. Hervormde kerk en het dorpshuis, de Fûke zijn ook gelegen aan de Buren. Dit betekent dat als er activiteiten zijn rondom deze twee panden er voor de bezoekers (bijna) geen mogelijkheden zijn om op korte afstand te parkeren.

Concreet voorziet de Fûke in 3 parkeerplaatsen en de kerk heeft zelfs geen mogelijkheid voor parkeren. Gevolg is parkeren langs de Zeedijk in het gras en/of parkeren in de Buren wat tot frustraties kan leiden bij reguliere bewoners die hun auto niet meer kunnen parkeren.

Gewenste situatie:

Al meerdere jaren wordt gesproken over de mogelijkheid een parkeerplaats te maken aan de zuidzijde van de kerk op de grond van ... Deze zal dan echter eerst moeten worden aangekocht. Een pad langs de kerk zou evt. toegang kunnen bieden naar de Buren. De parkeerplaats zou kunnen bestaan uit grasstenen zodat deze bij geen gebruik geen afbreuk doet aan de omgeving.

Figuur 2 - Mogelijke parkeervoorziening

Als voorbeeld hoe het zou kunnen wordt vaak genoemd de parkeerplaats in Idzegahuizum.

Figuur 3 - Voorbeeld parkeerplaats Idzegahuizum

5.2 Snelheidsproblematiek Zeedijk en Boerestreek

Huidige situatie:

De Zeedijk en Boerestreek worden veelvuldig gebruikt. Aan de ene kant door woon-werkverkeer van en naar Workum, Makkum en richting Parrega, maar aan de andere kant is het ook een zeer geliefde route voor toeristen in de zomer.

De problematiek van de hoge snelheid is onderkent door de gemeente. Zij hebben immers de kern van Gaast bestempeld als 30 km zone en verkeersremmende maatregelen genomen. Enerzijds middels vluchtheuvels bij alle ingangen van Gaast en anderzijds door het accentueren van kruisingen middels gekleurde cirkels en een afwijkende kleur verharding.

Echter, de verkeersdrempels zijn dusdanig aangelegd dat deze niet remmend werken. Het is eenvoudig mogelijk met een snelheid van meer dan 60 km/h over de drempels heen te rijden de 30 km/h zone in. Met name "bekenden" doen dit veelvuldig.

Daarnaast wordt gesignaleerd dat toeristen die de heuvels wel met gepaste snelheid passeren, in het dorp weer de snelheid opvoeren. Dit is ook mogelijk doordat de heuvels relatief ver van elkaar verwijderd zijn.

Met name het aantal jonge kinderen is de laatste jaren sterk toegenomen in Gaast. Daarbij bevinden zich veel kinderen in de meest kwetsbare leeftijd van 3-8 jaar. Een veilige woonstraat is daarbij zeer belangrijk.

Gewenste situatie:

Belangrijk is om dusdanig maatregelen te nemen dat de snelheid van 30 km/h zoveel mogelijk wordt afgedwongen. Enerzijds zou dit kunnen door meer vluchtheuvels aan te leggen zoals in Allingawier ook is gebeurd. Andere mogelijkheden zouden kunnen liggen:

- in steilere hoeken van de vluchtheuvels
- afstand verkleinen tussen de vluchtheuvels
- wegversmallingen

Echter, de opties dienen samen met een verkeerskundige te worden onderzocht op mogelijkheden.

Figuur 4 - Verkeersremmende maatregelen

5.3 Passeerproblemen doorgaande wegen Makkum, Workum en Parrega

Huidige situatie:

Indien men van en naar Gaast met de auto gaat over de zeedijk of de Boerestreek richting Parrega komt men veelal andere verkeersdeelnemers tegen. Algemeen wordt ervaren dat de wegen zeer smal zijn en zich niet lenen om elkaar op een fatsoenlijke manier te passeren. Vaak leidt dit tot stilstaan in de (zachte!) berm van ene passant waarna de ander voorzichtig kan passeren. Met name als landbouwverkeer, bussen, vrachtwagens of soortgelijk verkeer betrokken is wordt het bijna onmogelijk elkaar te passeren.

Gevolg is dat de bermen worden kapot gereden, spiegels elkaar raken of dat men een lekke band rijdt op de grasstenen bij het weer vanuit de berm op de weg proberen te komen.

Algemeen wordt ook ervaren dat de smalle wegen karakteristiek zijn en horen bij het landschap. Gevaar van verbreding zou kunnen zijn dat uitgenodigd wordt tot harder rijden. Op de huidige genoemde wegen buiten de bebouwde kom geldt een snelheid van 60 km/h. De gereden snelheid ligt echter vaak hoger.

Gewenste oplossing:

Algemeen zou gesteld kunnen worden dat het hoofdprobleem ligt in het niet aanwezig zijn van voldoende mogelijkheden elkaar te passeren. Indien dit zou worden opgelost is verbreding van de wegen niet noodzakelijk. Deze passeerhavens zouden dan wel op redelijke afstand van elkaar moeten liggen en het moet duidelijk zijn dat deze voorzieningen hiervoor zijn aangelegd zodat tegenliggers elkaar de gelegenheid kunnen bieden elkaar ook daadwerkelijk goed te laten passeren.

Figuur 5 - Enige passeerstrook op Boerestreek, een mogelijke oplossing

5.4 Onoverzichtelijke punten

Huidige situatie:

Een aantal punten in Gaast worden als onveilig gezien. Dit heeft te maken met overzichtelijkheid van de wegen. Het gaat hierbij met name om de kruising Buren-Zeedijk en de kruising Boerestreek-Sielandsreed en Boerestreek-Zandlaan

Figuur 6 - slecht zicht op verkeer van rechts (situatie Boerestreek-Sielandsreed)

Gewenste situatie:

Onderzocht moet worden welke mogelijkheden er zijn om deze punten veiliger te maken.

5.5 Verlichting fietspad Gaast-Ferwoude

Huidige situatie:

Bij de introductie van het fietspad Gaast-Ferwoude in 2003 zijn lichtmasten geplaatst die zouden moeten werken op zonneenergie. Deze hebben echter vanaf het eerste moment het niet of onvoldoende gedaan. Hierdoor ontstaat de situatie dat het fietspad, met enkele zeer haakse bochten, als onveilig wordt ervaren. Dit zowel in verkeerstechnische, maar ook in sociale zin.

Gewenste situatie:

Deugdelijke verlichting van het fietspad is zeer gewenst.

5.6 Verharden Zandlaan

Huidige situatie:

De Zandlaan is zoals de naam al doet vermoeden een niet verharde weg. Dit levert voor de direct omwonenden de situatie op dat men altijd met slecht weer door kuilen en plassen moet lopen/rijden voordat men de verharde weg benaderd.

Gewenste situatie:

Vanuit de directe bewoners komt het verzoek tot verharden van de Zandlaan. Er gaan echter ook geluiden op dat de Zandlaan juist een zeer karakteristieke straat vormt en dat dit behouden zou moeten blijven.

5.7 Gladheidsbestrijding

Huidige situatie:

Gladheidsbestrijding in het dorp is deels eigen verantwoordelijkheid van de bewoners. Doorgaande wegen zoals de Boerestreek en de Zeedijk worden wel gestrooid. Dit kan echter tot gevaarlijke situaties leiden. Onderzocht zou kunnen worden in hoeverre de gemeente of andere partijen de gladheidsbestrijding zou kunnen uitbreiden zodat gevaarlijke situaties kunnen worden voorkomen.

Kansen lijken te liggen in het feit dat de burens en de Sielandsreed als onsluitende wegen kunnen worden gezien.

Gewenste situatie:

Een duidelijk beleid hoe/wat om te gaan met gladheidsbestrijding binnen Gaast waarbij in overleg met de gemeente moet worden gekeken of de huidige gestrooide wegen kunnen worden uitgebreid.

6 WELZIEN EN MAATSCHAPPELIJKE VOORZIENINGEN

Vanaf 1980 zijn veel winkels en andere maatschappelijke voorzieningen in Gaast langzaam verdwenen. Waren er twee decennia geleden nog een bakker, slager, twee scholen een café etc, nu rest ons nog de volgende maatschappelijke voorzieningen/functionies:

- Dorpshuis De Fûke, open bij gelegenheid
- Van Kalsbeek; een mechanisatiebedrijf, constructiebedrijf, en fabrikant van sierhekwerken
- Marten Hoekstra; bezorgbakker
- Tapasbar en lunchcafé de IIsfûgel
- De SRV-wagen De Boer
- Siebren De Kaasboer
- Teady, de groentenman uit Workum

De trend is echter dat de kleine ondernemer wordt opgeslokt door grotere voorzieningen uit de buurt. Dit is ook merkbaar in relatief grotere plaatsen/steden als Makkum en Workum. Als algemeen gemis wordt ervaren het ontmoetingsmoment van de inwoners van Gaast bij dergelijke voorzieningen.

Ferwoude, het naburige dorp van gelijke grootte heeft nog een school. Merkbaar is dat deze een enorme bindende factor vormt bij de bewoners van Ferwoude. Met name deze bindende factoren nemen steeds meer af in Gaast waardoor het gevaar ontstaat dat bewoners van Gaast in een anoniem dorp komen te wonen.

6.1 Openbaar vervoer

Huidige situatie:

Gelukkig is het openbaar vervoer niet verdwenen in Gaast. De Buurtbus (lijn 102+ 82) is een gewaardeerde busverbinding die nog door veel bewoners wordt gebruikt en zeker behouden moet blijven.

Gewenste situatie:

Belangrijk is om dit voor de komende jaren te borgen

Figuur 7 - de bushalte van Gaast

6.2 Belbus-meldpunt burenhulp

Huidige situatie:

Het verdwijnen van veel voorzieningen is in een relatief snel tempo gebeurd. Veel (oudere) bewoners van Gaast hebben altijd van deze voorzieningen gebruik kunnen maken. Nu deze zijn verdwenen zit deze groep vaak met het probleem dat men naar Makkum of Workum moet reizen om hun dagelijkse boodschappen te kunnen doen.

Voor veel ouderen komt er een moment dat de mobiliteit dusdanig achteruit gaat dat ze bijna gedwongen worden te verhuizen.

Gewenste situatie:

Uit de ronde-tafelgesprekken is het idee gekomen om hiervoor een voorziening te treffen.

Jongere mobiele mensen treden als vrijwilliger op om de boodschappen te verzorgen, medicijnen te halen bij de apotheek of wellicht een bezoek aan de dokter te brengen met deze persoon.

Dit initiatief moet verder worden uitgewerkt zodat deze daadwerkelijk in de praktijk kan worden gebracht

6.3 Woonvoorzieningen ouderen Gaast e.o.

Huidige situatie:

Er komt een moment waarop, zeker bij minder voorzieningen, ouderen meer hulp nodig hebben bij veel dagelijkse handelingen. Het huis wordt te groot om schoon te houden, trappen worden te grote opstakels en verhuizen is nog de enige optie.

Op dit moment komt het dan erop neer dat woonzorgcentrum Avondrust te Makkum of Nij Marienacker te Workum veelal de enige uitkomst is.

Vaak verdwijnen de mensen daar in de anonimiteit, ver weg van de vertrouwde omgeving, vrienden en kennissen.

Gewenste situatie:

Tijdens de ronde-tafel gesprekken zijn stemmen opgegaan om te onderzoeken of er in (de naaste omgeving van) Gaast geen eigen woonzorgvoorziening zou kunnen worden opgezet. Kleinschalig is hierbij het sleutelwoord. Gezien de huidige ontwikkelingen in de zorg zouden hier kansen kunnen liggen.

6.4 Duurzaam energiecollectief

Huidige situatie:

Op dit moment zijn er alleen individuele initiatieven m.b.t. duurzame energie.

Gewenste situatie:

Andere dorpen hebben de handen ineen geslagen m.b.t. duurzame energie. Dit zijn veelal initiatieven op gebied van windenergie en/ of zonnecollectoren. Onderzoek zou moeten uitwijzen of er draagvlak binnen Gaast bestaat voor een dergelijk duurzaam energiecollectief.

Eén van de te onderzoeken mogelijkheden zou bijvoorbeeld kunnen bestaan uit het gezamenlijk bedekken van een boerenschuur (groot oppervlak) met zonnecollectoren.

Figuur 8 - optie: gezamenlijke zonnepanelen op schuur

6.5 Multifunctioneel dorpshuis

Huidige situatie:

Het dorpshuis "De Fûke" is een zeer belangrijke maatschappelijke voorziening van Gaast. Het herbergt diverse verenigingen zoals de Vrouwenvereniging, de Biljartvereniging en de Klaverjasclub. Verder dient het als café op de vrijdagavond waar dorpsbewoners elkaar kunnen ontmoeten.

Het dorpshuis heeft ook een podium waar het jaarlijkse toneel wordt opgevoerd, maar ook Sinterklaas al jaren wordt ontvangen.

Echter, De Fûke wordt qua interieur en uitstraling door velen als gedateerd ervaren. Een nieuwe look zou het gebruik een nieuwe impuls kunnen geven.

Andere opties zijn het uitbreiden van het aanbod van de Fûke. Hierbij kan gedacht worden aan de functie van eetcafé, internetcafé, toeristische voorziening etc.

Gewenste situatie:

Er zou een onderzoek door het Dorpsbelang gestart kunnen worden naar de tevredenheid over de huidige functies en uitstraling die de Fûke heeft. Daarbij zouden nieuwe initiatieven kunnen worden aangedragen waardoor het gebruik wordt uitgebreid.

6.6 Uitbreiden sport- en spelvoorzieningen Boppeslach

Huidige situatie:

De Boppeslach is het sportpark van Gaast. Hier bevindt zich een voetbalveld met een kantine en opslag voor sportmateriaal. Hoewel er een voetbalveld ligt wordt er het meeste fanatiek geëchtst zowel door de jeugd alsook door de ouderen. Kaatsvereniging "Trye in Ien" is een zeer verbindende factor in de gemeenschap van Gaast.

Ook zijn er een aantal speeltoestellen aanwezig.

Gewenste situatie:

Er zijn meerdere stemmen die graag de sportmogelijkheden zouden willen uitbreiden. Welke sporten hiervoor in aanmerking zouden moeten komen zou door Dorpsbelang nader moeten worden onderzocht. Genoemd tijdens de ronde-tafel gesprekken zijn in ieder geval tennis en een jeu de boulesbaan.

Ook de kwaliteit en kwantiteit van de speeltoestellen zou kunnen worden bekeken in relatie tot de gewenste situatie.

7 BEDRIJVEN EN BEDRIJVIGHEID IN GAAST

Ondanks de bescheiden maat en hoeveelheid inwoners van het dorp heeft Gaast toch nog een behoorlijk aantal ondernemers in het dorp. Een aantal daarvan worden hieronder benoemd.

- Tapasrestaurant de Ysfûgel
- Riethandel hoekstra
- Aukje de Boer bloemsierkunst
- Melle de Boer import machines apparaten en RVS
- Harmen Selluss - internationale interieur en jachtbetimmering
- Rob de Groot - jachtbouw
- J. van Kalsbeek - smid, hekwerken, landbouwmachines
- Melle de Boer - in- en verkoop oude meubels
- Charlotte Andriessen - tweede hands merkkleding
- René de Vos - tekstschrijver/journalist
- Johannes Hoekstra - mesterij
- Alle Piet - Mos/sedum dakbedekking kwekerij
- Ronnie Feenstra - handelonderneming

7.1 *Agrarische sector*

Daarbij kennen we de volgende ondernemers:

- Hylkema -melkveehouderij
- S. Galema
- T. Koning
- Loodsma
- Oenema
- L. van Kalsbeek
- Tjalma
- Jorna
- P. Miedema

7.2 *Appartementen en verhuur vakantiewoningen*

In Gaast zijn een aantal vakantiewoningen aanwezig. Deze worden met name door de rustzoekende natuur liefhebbende toerist bezocht. Onder andere de volgende

- De Koepelstjesplaats
- Vakantiewoningen Doitze en Doetie de Boer
- Appartement de Lindepastorie
- Appartement de Ysfûgel

8 RECREATIE

Gaast ligt in de recreatieve driehoek Bolsward-Makkum-Workum en maakt onderdeel uit van de Ald-fears erfroute. Deze route laat oude ambachten in combinatie met het bijbehorende prachtige Friese landschap zien.

Daarnaast ligt Gaast gelegen tussen de toeristische bolwerken van "It Soal" te Workum en "De Holle Poarte" van Makkum.

De centrale ligging van Gaast aan het IJsselmeer is ook de voornaamste reden dat er diverse vakantiewoningen door bewoners worden geëxploiteerd.

Door de bewoners van Gaast worden de vormen van recreatieve activiteiten veelvuldig uitgeoefend. wandelen, fietsen, kanovaren, windsurfen, zeilen/watersport, schaatsen.

Als gekeken wordt naar het landschap wordt hierbij gebruik gemaakt van de Zeedijk, het IJsselmeer, de Dijkvaart en fietspaden.

Gaast is echter niet als toeristisch dorp bekend. Er is geen boten of kanoverhuur, Er is geen camping aanwezig of wordt er bijvoorbeeld boerengolf aangeboden. Mogelijk ligt hier nog een kans voor Gaast in de toekomst.

8.1 De brug van het Fryske Gea (beter bekend als de "brug van Attema").

Huidige situatie

Bij de ronde-tafel gesprekken kwam met name naar voren dat de Dijkvaart een grote belemmerde factor heeft, namelijk "de brug van Attema". Sterker nog, deze brug kwam als belangrijkste punt naar boven om zo snel mogelijk op te lossen.

De reden is dat deze brug, welke bestaat uit enkele bielzen om vee over te laten lopen, te laag is om onderdoor te varen of te schaatsen. Dit maakt het een enorme belemmering in de route naar Ferwoude-Workum.

Figuur 9 - de brug van het Fryske Gea

Gewenste situatie:

De brug zou indien mogelijk kunnen worden verwijderd. Het land is immers ook bereikbaar via het fietspad. Verhoging van de brug zodat er onderdoor gevaren kan worden is wellicht een betere omdat hiermee ook de mogelijkheid tot een wandelroute open blijft.

8.2 Fietspad langs de dijk in de richting van Makkum

Huidige situatie:

Veel fietsers ervaren met name in de zomer de Zeedijk richting Makkum als een gevaarlijke fietsroute. Landbouwverkeer, vrachtwagens en veel toeristisch verkeer rijdt over deze weg. Aangezien deze weg relatief smal is het inhalen van fietsers alleen mogelijk indien deze achter elkaar rijden.

Voor fietsers resulteert deze situatie in het feit dat zij vrijwel de hele weg achter elkaar zullen fietsen om veilig Makkum te bereiken.

Met de komst van het fietspad van Gaast naar Ferwoude waarna men via de Aaltjemeerpolder naar Workum kan fietsen heeft bewezen dat deze de kwaliteit en veiligheid van fietsers is verbeterd.

Gewenste situatie:

Een fietspad tussen Gaast en Makkum zou gewenst zijn. Onderzoek moet uitwijzen in hoeverre deze op of achter de dijk zou kunnen liggen.

8.3 Uitbreiding wandelpaden

Huidige situatie:

Gaast ligt tegen de IJsselmeerkust. Dit betekent dat alleen in Noordelijk, Zuidelijk of Oostelijke richting kan worden gelopen. Wandelen kan echter alleen op wegen, de Zeedijk (gelegen echter langs de gelijknamige weg) of over het fietspad naar Ferwoude. Daarbij zijn er geen verbindingen tussen de wegen zodat het lopen van een "rondje" niet mogelijk is (onder de 10 km). Men loopt dus vaak dezelfde weg heen en terug, naar gelang men wil lopen.

Verder kan men ook naar bijvoorbeeld de vogelhut lopen van Piaam maar ook hier geldt dat men dezelfde weg heen als terug moet volgen.

Er worden echter wel mogelijkheden gezien om dit te verbeteren. Zo is er een aantal jaren geleden een wandeling geweest langs de Eendekooi. Echter, hierbij wordt deels over het land van een boer gelopen.

Een ander voorbeeld is een mogelijke wandelroute over de brug van Attema. Hiervoor zou echter toestemming verkregen moeten worden van het Fryske Gea aangezien deze route over hun grondgebied loopt (ca. 100m).

Gewenste situatie:

Onderzoek zou gedaan kunnen worden waar mogelijkheden liggen voor wandelingen. Met name "rondjes" zijn daarbij preferent. Dorpsbelang zou dan in overleg kunnen treden met eigenaren van de grond over mogelijk (beperkt) betreden van de grond.

8.4 Uitdiepen dijksvaart

Huidige situatie:

De Dijkvaart voorziet op dit moment niet in een diepte waardoor pleziervaartuigen hier doorheen kunnen varen. Ook wordt het uitdiepen de laatste jaren steeds minder frequent gedaan zodat boten vaak vastlopen. Gaast heeft een potentieel waardevolle aansluiting op de meren van Friesland en kan via de Dijkvaart een verbindende factor vormen als waterweg. De provincie wil ook graag de waterrecreatie stimuleren.

Belangrijk gegeven is dat in vroeger tijden de Dijkvaart een zeer belangrijke en veel bevaren route was.

Gewenste situatie:

Er moet gekeken worden in hoeverre verdere uitdieping mogelijk is en deze blijvend kan worden geborgd.

8.5 Aanlegsteiger Gaast

Huidige situatie:

Op dit moment is er geen collectieve aanlegsteiger voor Gaast. Dit is op zich merkwaardig gezien de grote potenties op dit vlak. Vanuit de ronde-tafelgesprekken blijkt er ook bij vele Gaasters een wens om een dergelijke aanlegsteiger met te waterlaat plaats te zijn.

Gewenste situatie:

Dorpsbelang zou een onderzoek kunnen starten waarin wordt gekeken naar de mogelijkheden van een dergelijke aanlegsteiger en de locatie hiervan. Hieruit zou een concreet project kunnen worden opgestart om deze daadwerkelijk te realiseren.

Figuur 10 - Voorbeeld aanlegsteiger (Tjerkwerd)

8.6 Brug tussen Greiden en Buren

Huidige situatie:

Al vele jaren bestaat de wens om de Greiden te verbinden met de Buren middels een verhoogde brug. Hiermee ontstaat een korte wandeling door het dorp en voor de bewoners van de Greiden de mogelijkheid om sneller op de Zeedijk te komen.

Gewenste situatie:

Op korte termijn dient gekeken te worden of het mogelijk is een dergelijke brug te realiseren.

Figuur 11 - mogelijke brug Buren-Greiden

8.7 Trappen verbeteren Zeedijk

Huidige situatie:

Er zijn drie trappen die toegang geven tot de bovenkant van de zeedijk met uitzicht over het IJsselmeer. Deze trappen zijn van beton en vertonen de laatste jaren sporen van slijtage. Belangrijk is dat deze trappen toegankelijk worden gehouden zodat deze nog in lengte van jaren kunnen worden gebruikt.

Gewenste situatie:

Goede trappen waarbij geen gevaar ontstaat bij betreding. Hierbij moet ook gedacht worden aan een juiste trapformule. Ook is een leuning gewenst.

8.8 Zeedijk hondenvrij?

Huidige situatie:

Honden zijn op dit moment toegestaan op de dijk binnen de bebouwde kom. Op zich heeft niemand daar iets tegen. Waar problemen ontstaan is daar waar de hondenbezitter de uitwerpselen van de hond niet opruimt.

De zeedijk wordt in de zomer ook veel gebruikt door bewoners en toeristen die graag op de dijk liggen. Uiteraard gaan honden en deze vorm van verblijf niet goed samen.

Problemen ontstaan ook omdat veel kinderen op de dijk spelen en in aanraking komen met de hondendrollen.

Honden aanlijnen is geen discussie meer. Dit is immers per wet geregeld.

Gewenste situatie:

Gekeken moet worden hoe om te gaan met honden op de zeedijk binnen de bebouwde kom. Als in de praktijk blijkt dat hondenbezitters de uitwerpselen niet opruimen kan een verbod nodig zijn. Bijkomend aspect is dat er geen mogelijkheden zijn de uitwerpselen te deponeren. Hier zouden wellicht voorzieningen voor kunnen worden getroffen.

Voor bovengenoemde zal door dorpsbelang beleid moeten worden geschreven. Op dit moment gelden de in Nederland algemeen geldende regels, d.w.z. alleen een aanlijnplicht.

8.9 Gaasterstrand

Huidige situatie:

Makkum heeft een strand...Workum heeft een strand. Gaast heeft echter geen strand. De dijk eindigt direct in het water zonder overgang van een aanwezig strand. Tijdens de ronde-tafel gesprekken is naar voren gekomen dat het wellicht een meerwaarde voor Gaast zou kunnen zijn om een dergelijk strand te hebben. In eerste instantie voor eigen gebruik, maar ook het aantrekken van enkele toeristen zou een pluspunt kunnen zijn.

Wellicht zou het herstellen van de "haarden" (palenrijen die golven breken) kunnen bijdragen aan het voorkomen van wegspoelen van zand.

Gewenst:

De aanwezigheid van een strand(je) zou voor vele bewoners van Gaast een waardevolle aanvulling zijn.

8.10 Grotere toegankelijkheid natuurgebieden

Huidige situatie

Gaast ligt tussen de twee natuurgebieden Makkumer Zuidwaard en Workumer Waard in. Deze twee natuurgebieden bestaan voornamelijk uit rietlanden (Makkumer Zuidwaard) en weidevogelgebied (Workumer Waard). Als nadeel van deze gebieden wordt aangegeven dat deze niet of nauwelijks toegankelijk zijn.

Gewenste situatie:

Gekeken zou kunnen worden in hoeverre er de mogelijkheid zou bestaan een wandelroute te creëren in 1 of allebei de gebieden. Dit zou voor veel bewoners van Gaast die zeer verbonden zijn met het omliggende landschap als een grote meerwaarde worden beschouwd.

8.11 Vaargeul IJsselmeer

Huidige situatie:

Op dit moment is er een vaarroute geborgd vanuit de hoofdvaarroute van het IJsselmeer naar de kust van Gaast. Deze route ligt tussen het natuurgebied in van de Makkumer Zuidwaard en de Workummerwaard. 'S zomers wordt deze gemarkeerd door het Fryske Gea middels palen welke in het water worden geplaatst.

De laatste jaren is de waterdiepte van het IJsselmeer bij Gaast steeds minder geworden. Het water is op de laatste jaren op veel plaatsen minder dan 60 cm diep. Het lijkt erop dat dit te maken heeft met de steeds groter wordende zandbank voor de kust van Gaast.

Vroeger kon men met een boot Gaast benaderen. Tegenwoordig is dit jammer genoeg zo goed als onmogelijk geworden.

Gewenste situatie:

Gekeken kan worden in hoeverre het IJsselmeer deels kan worden uitgediept zodat boten weer naar de kust van Gaast kunnen varen. Daarnaast moet geborgd worden dat de vaargeul behouden blijft.

Figuur 12 - Waterkaart Gaast

9 WONEN

Wonen in Gaast betekent wonen in een landelijke omgeving. Omgeven door water en weilanden, Altijd bewust van weer en wind.

Het is een kleine gemeenschap waar nog hechte familiebanden zijn en waar families ook dicht bij elkaar willen blijven wonen. Helaas is dit, mede door een bouwstop, niet altijd meer mogelijk. Kinderen moeten daardoor soms (gedwongen) uitwijken naar groeikernen als Makkum en Workum.

Ook het niet meer aanwezig zijn van winkels en scholen lijkt het dorp in eerste instantie minder aantrekkelijk voor jonge gezinnen te zijn.

Toch is er de laatste 5 jaren een groot aantal jonge mensen, waaronder ook gezinnen in Gaast komen wonen. Deze groep (Friezen en niet-Friezen) komen met name wonen in Gaast voor de unieke ligging en uitstraling van het dorp. Ze kopen vaak een woning of boerderij en knappen deze weer op volgens moderne maatstaven.

Er zijn/worden de laatste jaren veel panden opgeknapt waardoor het algemene beeld van Gaast als florerende gemeenschap tot uiting komt.

9.1 *Borging en behoud historische kern*

Huidige situatie:

Gaast heeft een oude historische kern met daar omheen enkele kenmerkende panden. Deze panden gaan terug tot de 17e eeuw en bevinden zich met name rondom de oudste straat van Gaast, de Buren.

Dit deel van Gaast ligt ook net iets hoger dan de rest van Gaast met als hoogste punt de Hervormde Kerk en kenmerkt zich door een zandige ondergrond. Waarschijnlijk een oude zandkop als restant uit de Pleistocene IJstijd.

Figuur 13 - De Buren, oudste deel en kern van Gaast

Hier omheen bevinden zich de voormalige pastorie van Gaast, de oude kosterswoning, de voormalige bakkerij, het oude postkantoor en de voormalige school, nu dorps huis. Verder zijn er vele eeuwenoude huizen aanwezig die kenmerkend zijn voor dit deel van Gaast.

Verder naar buiten toe zijn er nog een aantal kenmerkende woningen en boerderijen voor Gaast waar op die op dit moment geen enkele bescherming worden geboden.

Dat er nu geen bescherming op panden aanwezig is kwam een aantal jaren pijnlijk naar boven toen de oude dijkwachterswoning werd verkocht en besloten werd tot sloop. Voor veel bewoners lag dit zeer gevoelig maar er kon geen actie worden genomen. Gelukkig is de nieuwbouw van een dusdanig hoge kwaliteit dat deze prima past in het huidige dorpsbeeld.

Een tweede voorbeeld was de verkoop van het oude postkantoor. Ook in dit voorbeeld had de koper het huis kunnen slopen en er een afwijkend pand neer kunnen zetten welke afbreuk had gedaan aan het dorp. Gelukkig kozen de bewoners voor een ingrijpende renovatie waardoor het pand gered werd.

Een mogelijkheid om behoud van dergelijke panden te waarborgen is het aanvragen van een beschermd dorpsgezicht.

9.1.1 Betekenis beschermd dorpsgezicht: (bron: Wikipedia)

In Nederland is een beschermd dorpsgezicht een kwalificatie van een gebouw of een groep gebouwen die van algemeen belang zijn wegens hun schoonheid, hun onderlinge ruimtelijke of structurele samenhang. Wanneer deze gebouwen aangemerkt zijn als 'beschermd dorpsgezicht' mogen deze niet worden afgebroken of worden gewijzigd zonder een schriftelijke vergunning van het college van burgemeester en wethouders. Ook gebouwen die niet worden aangemerkt als monument, kunnen hieronder vallen. Vaak bepalen een aantal gebouwen samen, of de ruimtelijke structuur en de onderlinge samenhang van de gebouwen, het historisch karakter van een dorp.

Het bestemmingsplan moet binnen drie jaar worden aangepast aan deze kwalificatie. Tot die tijd ontstaat voor huiseigenaren een periode waarin geen duidelijke, democratisch vastgestelde regels zijn voor verbouw of nieuwbouw. Gemeentes kunnen bouwaanvragen namelijk "voor onbepaalde tijd aanhouden".

Door de rijksoverheid beschermde dorpsgezichten zijn als zodanig aangewezen ingevolge de toepassing van artikel 35 van de Monumentenwet 1988. Gemeentelijk beschermde dorps- of stadsgezichten worden aangewezen ingevolge de gemeentelijke erfgoedverordening. In een beschermd dorpsgezicht kunnen zich gemeentelijke en rijksmonumenten bevinden.

Gewenste situatie:

Onderzoek zou moeten uitwijzen in hoeverre draagvlak is voor een dergelijk beschermde delen van Gaast. Hierbij zouden ook bruggen, bomen, en andere kenmerken kunnen worden meegenomen.

9.2 Historische informatie(borden)

Huidige situatie:

Gaast heeft een interessante historie. Het verleden als walvisvaardersdorp, de reddingsbrigade en het oude dijkgraafshuis worden als belangrijke elementen uit het dorp gezien die niet mogen worden vergeten.

Gewenste situatie:

Zoals meerdere steden en dorpen in de omgeving voorzien zijn van historische informatieborden zou dit ook in Gaast een optie zijn. Daarbij zouden oude foto's gebruikt kunnen worden met daarop een omschrijving van de oorspronkelijke functie (een school, kostershuis, bakker etc)

9.3 Verpaupering

Huidige situatie:

Een aantal panden heeft de laatste jaren leeg gestaan of er werd door de bewoners zeer slecht onderhoud aan gepleegd. Hierdoor kunnen prachtige historische panden in enkele jaren vervallen tot onherstelbare elementen. Op dit moment is er geen beleid hoe hiermee moet worden omgegaan.

Een bijkomend effect is de negatieve uitstraling om de belenende percelen en omgeving. Immers, het zal de verkoop van direct aangelegen panden bemoeilijken.

Figuur 14 - verpaupering hoek Zandlaan-Boerestreek

Gewenste situatie:

Onderzocht moet worden (al dan niet in overleg met de gemeente) in hoeverre hier juridisch actie op kan worden genomen. Wellicht kan gedwongen worden tot onderhoud in minimale mate met als doel het pand en de omgeving op een acceptabel niveau te houden.

Wellicht zou de status "beschermd dorpsgezicht" hier ook nog een bijdrage in kunnen leveren.

Bij helderheid hier omtrent kan dan beleid worden gevormd ten einde dergelijke verliezen voor het dorp te voorkomen.

9.4 Woningbouw

Huidige situatie:

Enkele jaren geleden heeft woningbouwvereniging Elkie haar laatste huurwoningen te koop aangeboden. Sommigen zijn reeds verkocht, er zijn nu nog 4 huurwoningen over. Met deze verkoop zijn bijna alle huurwoningen in Gaast verdwenen. Het type huizen in Gaast zijn vrijwel allemaal twee onder 1 kap of vrijstaand waardoor de gemiddelde huizenprijs in Gaast boven het gemiddelde startersbudget zit.

Met name voor deze laatste categorie is het lastig om een woning in Gaast te vinden. Er zijn een aantal voorbeelden bekend waarbij kinderen vanuit een gezin graag op zichzelf in Gaast zouden willen wonen maar hiervoor geen mogelijkheden zien. Hierdoor moet men gedwongen uitwijken naar grotere plaatsen als Makkum, Bolsward en Workum.

9.4.1 Voorwaarden voor nieuwbouw

Uit de ronde-tafel gesprekken kwam naar voren dat veel bewoners van Gaast niet tegen beperkte nieuwbouw zouden zijn. Enkele mogelijke lokaties zijn ook al genoemd. Voorwaarden die wel gesteld werden waren dat het aan moet sluiten bij de architectuur en sfeer van het dorp en dat het vrije uitzicht van de huidige woningen niet mag worden belemmerd. De recente nieuwbouw van Ferwoude wordt ervaren als niet geslaagd doordat het met name geen (architectonische of stedenbouwkundige) relatie heeft met de rest van Ferwoude.

Met name het feit dat Gaasters die hier met hun families decennia lang hebben gewoond geen mogelijkheden hebben om te blijven wordt als niet wenselijk ervaren.

Gewenste situatie:

In principe is er een bouwstop afgekondigd voor Gaast. Echter, gekeken zou kunnen worden of het bouwen van enkele eenvoudige starters- of huurwoningen tot de mogelijkheden behoort ten einde een overgangssituatie te creëren voor generaties Gaasters die niet hun geboortegrond willen verlaten.

Een veel gehoorde optie voor mogelijke woningbouw is nabij de sportvelden. (links en rechts daarvan)

9.5 Overstort riool nabij kerk en Fam. Piebenga

Huidige situatie

Bij de aanleg van het nieuwe rioolstelsel in Gaast in 2003-2004 is er een overstort gemaakt in het slootje achter de kerk. In de gesprekken is destijds al aangegeven aan de gemeente dat dit tot problemen zou kunnen leiden. Met name in de zomer bij hevige regenval wordt er overgestort in deze sloot.

Aangezien er geen doorstroming is in deze sloot gaat deze dus enorm stinken na een overstort waar een aantal direct omwonenden veel last van ondervindt.

Gewenste situatie

Een oplossing moet gevonden worden in of het herlokaliseren van de overstort of het verbeteren van de doorstroom van de sloot. Doel is in beide gevallen gelijk....het voorkomen van overlast bij eventuele overstort.

Figuur 15 - gemaal met sloot waarin wordt overgestort naast Ned. Hervormde kerk

10 WOONOMGEVING EN LANDSCHAP

10.1 Landschappelijke beplanting en overige kenmerken

Huidige situatie:

Zowel binnen - als ook buiten de bebouwde kom van Gaast komen een aantal kenmerkende landschapselementen voor. Het gaat hierbij om sloten, waterwegen, bomen en boomgroepen zoals bijvoorbeeld de meidoornhagen langs de Boerestreek. Een aantal van deze elementen zijn waardevol en zouden beschermd moeten worden om te voorkomen dat deze elementen zouden verdwijnen.

Denk echter ook aan het dempen van sloten of het omkappen van beeldbepalende bomen.

Het gaat hierbij bijvoorbeeld ook om het behouden van openheid om te voorkomen dat bijvoorbeeld uitzicht door het plaatsen van een bomenrij wordt weggenomen.

Gewenste situatie:

Een werkgroep zou een inventarisatie kunnen maken van een aantal kenmerkende elementen en hieraan beleid kunnen koppelen om deze elementen te behouden.

Figuur 16 - Kenmerkende meidoorns langs de Boerestreek

Figuur 17 - waarde uitzicht op landschap behouden (vanaf Sielandsreed richting Ferwoude)

Figuur 18 - belangrijk landschapselement water

10.2 Straatverlichting

Huidige situatie:

In 2005 is nieuwe straatverlichting aangebracht. Hierbij zijn de oude (gele) lichtbronnen vervangen door nieuwe helder witte elementen. Een veel gehoord commentaar is dat de huidige verlichting minder sfeervol is en op sommige plaatsen overbodig wordt beschouwd.

Een ander aspect is het armatuur zelf. In Gaast worden 3 soorten armaturen gebruikt. Dit doet afbreuk aan het besloten karakter van het dorp. Beter wordt het gevonden 1 type te gebruiken binnen de bebouwde kom van Gaast.

Gewenste situatie:

Gekeken zou kunnen worden of de huidige lichtbronnen (zowel lampen als deeld armaturen) bij vervanging een sfeervollere variant zouden kunnen krijgen. Deze vorm zou beter bij de sfeer van het dorp passen. Uiteraard mag de veiligheid hierbij niet in het geding komen.

Figuur 19 - ongewenst type

ongewenst type

gewenst type

10.2.1 Zandlaan geen verlichting

De zandlaan is een apart verhaal. Deze straat heeft op dit moment geen straatverlichting. Gewenste situatie is dat deze daar wel wordt aangebracht.